

MAGYAR AFRIKA TÁRSASÁG
AFRICAN-HUNGARIAN UNION

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR
AHU HUNGARIAN AFRICA-KNOWLEDGE DATABASE

LÓCZY, Dénes

A Szahara bűvöletében / In the Attraction of the Sahara

Eredeti közlés /Original publication:

Földrajzi Közlemények, 1999, 47. évf., 1–2. szám, 108. old.

Elektronikus újraközlés/Electronic republication:

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR – 000.002.484

Dátum/Date: 2016. november / November 18.

filename: loczydenes_1999_recKubassek

Az elektronikus újraközlést előkészítette

/The electronic republication prepared by:

B. WALLNER, Erika és/and BIERNACZKY, Szilárd

Hivatkozás erre a dokumentumra/Cite this document

LÓCZY, Dénes: A Szahara bűvöletében / In the Attraction of the Sahara,

AHU MATT, 2016, **pp. 1–4. old.**, No. 000.002.484, <http://afrikatudastar.hu>

Eredeti forrás megtalálható/The original source is available:

Közkönyvtárakban / In public libraries

Kulcsszavak/Key words

Magyar Afrika-kutatás, könyvismertetés (Kubassek János: A Szahara bűvöletében. Az „Angol beteg” igaz története. Almásy László hiteles életrajza, 1999)

African studies in Hungary, book review (János Kubassek: In the Attraction of the Sahara. The true story of the „English patient”. László Almásy's authentic biography, 1999)

AZ ELSŐ MAGYAR, SZABAD FELHASZNÁLÁSÚ, ELEKTRONIKUS,
ÁGAZATI SZAKMAI KÖNYV-, TANULMÁNY-, CIKK- DOKUMEN-
TUM- és ADAT-TÁR/THE FIRST HUNGARIAN FREE ELECTRONIC
SECTORAL PROFESSIONAL DATABASE FOR BOOKS, STUDIES,
COMMUNICATIONS, DOCUMENTS AND INFORMATIONS

* magyar és idegen – angol, francia, német, orosz, spanyol, olasz és szükség szerint más – nyelveken készült publikációk elektronikus könyvtára/
writings in Hungarian and foreign – English, French, German, Russian, Spanish, Italian and other – languages

* az adattárban elhelyezett tartalmak szabad megközelítésűek, de olvasásuk vagy letöltésük regisztrációhoz kötött/the materials in the database are free but access or downloading are subject to registration

* Az Afrikai Magyar Egyesület non-profit civil szervezet, amely az oktatók, kutatók, diákok és érdeklődők számára hozta létre ezt az elektronikus adattári szolgáltatását, amelynek célja kettős, mindenekelőtt sokoldalú és gazdag anyagú ismeretekkel elősegíteni a magyar afrikanisztikai kutatásokat, illetve ismeret-igényt, másrészt feltárni az afrikai témájú hazai publikációs tevékenységet teljes dimenziójában a kezdetektől máig./The African-Hungarian Union is a non-profit organisation that has created this electronic database for lecturers, researchers, students and for those interested. The purpose of this database is twofold; on the one hand, we want to enrich the research of Hungarian Africa studies with versatile and plentiful information, on the other hand, we are planning to discover Hungarian publications with African themes in its entirety from the beginning until the present day.

A SZAHARA BŰVÖLETÉBEN

Kubassek János: *A Szahara bűvöletében. Az „Angol beteg” igaz története. Almásy László hiteles életrajza*, Panoráma, Budapest, 1999.

LÓCZY, Dénes

Földrajzi Közlemények, 1999, 47. évf., 1–2. szám, 108. old.

Az életrajzírás egyik szabálya, hogy a biográfusnak meg kell tapasztalnia azt a környezetet, amelyben a bemutatott „nagy ember” életpályáját befutotta. Bengt Danielsson, Thor Heyerdahl útítársa – a számtalan életrajzíró közül – azért tudott hiteles képet festeni Paul Gauguin Tahitin töltött éveiről, mert egyedül ő ismerte a Társaság-szigeteket. Még jogosabb a helyismeret követelménye egy utazó esetében. Kubassek János – a földrajzilag is fellelhető levéltári dokumentumok alapos feldolgozásán kívül – kitartóan követte Almásy László nyomait, bejárta az „Angol beteg” c. filmben bemutatott, állítólagos romantikus kalandjainak helyszíneit. Negyed évszázados fáradozásainak eredménye ez a könyv, amely sok tekintetben még érdekesebb, mint az Oscar-díjakkal elhalmozott film.

A kevésbé összefogott első fejezetek még csak sejteni engedik, milyen izgalmas, lendületes beszámolót kapunk Almásy felnőtt életéről. A cselekmény csúcspontja az első világháborús légicsata, IV. Károly hazatérése, a norvégiai leánykérés, a sziklafestmények megtalálása (és Zarzura felfedezése), Leo Frobenius „árulása”, a Rommel-expedíció kalandjai, a titkos Salaam-hadművelet, a népbíróági per.

Mindezeket a történeteket a tényekhez (Almásy írásaihoz) ragaszkodva, a lehetőségekhez képest valósághűen, de fantáziájának is nagy teret engedve jeleníti meg a szerző. Sajátos, választékos, emelkedett stílusával elmesélve, már csaknem filmszerűen peregnek le előttünk az események.

Ebből a beszámolóból is lehetne legalább olyan forgatókönyvet írni, mint Michael Ondaatje regényéből! Itt is bebizonyosodik, hogy a való élet érdekesebb, mint a legagyafűrtabb fikció.

A könyv a 20. század első felének politikai eseményeiből széles történelmi háttérrel vázol fel Almásy életrajzához. Panoptikumszerűen megszámlálhatatlan híresség tűnik fel (IV. Károlytól Anvar Szadatig, Chernel Istvántól Ralph Bagnoldig), még hozzá jogosan, hiszen valamilyen formában kapcsolódtak Almásy László kalandos életpályájához. A szerző érdeklődésének központjában mindig a színes személyiségek állnak, elsősorban a főhős, a megszállott felfedező, a mindenre kíváncsi, mindenre elszánt, zárkózott autodidakta tudós, akiről minél több részletet tudunk meg, annál titokzatosabb marad.

Teddy, a világfi, aki nemzetközsége (nyelvtudása, nyugati műveltsége, kapcsolatai) ellenére magyar maradt. (Még ha a filmben Ralph Fiennes „ólmezi”-nek ejti is saját nevét.) Kubassek János alapján véve azonban természetföldrajzos, aki feladatának tekinti a Szahara természeti környezetének tudományos, ugyanakkor csaknem költői bemutatását is. Hiszen érzékeltetnie kell, hogyan került hőse – és ő maga is – a Szahara bűvöletébe. Az alapos tényfeltáráson és az élvezetes stíluson kívül éppen ez a beleézés teszi kivételesen érdekessé a művet.

Feltétlenül szólni kell még a gondosan összeválogatott képanyagról, amelyben egymás mellé kerülnek az Almásy-expedíciónak és annak a szaharai utazásnak a felvételei, amelyen a szerző is részt vett. Gyakran ugyanabból a szögből láthatjuk a sivatagi tájakat, amelyből fél évszázaddal korábban Almásy és Kádár László első európaiként pillanthatták meg. Úgy érzem, manapság, a tökéletes látványt nyújtó videók korában is fontos, hogy elővegyük a klasszikus útleírásokat fekete-fehér fényképeikkel, és megemlékezzünk a múlt felfedezőiről.